

32001R0044

16.1.2001

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 12/1

REGULAMENTUL (CE) NR. 44/2001 AL CONSILIULUI
din 22 decembrie 2000
privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 61 litera (c) și articolul 67 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽²⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Comunitatea și-a stabilit ca obiectiv să mențină și să dezvolte un spațiu de libertate, securitate și justiție, în cadrul căruia este garantată libera circulație a persoanelor. Pentru realizarea treptată a unui astfel de spațiu, Comunitatea trebuie să adopte, între altele, măsurile în domeniul cooperării judiciare în materie civilă care sunt necesare pentru buna funcționare a pieței interne.
- (2) Anumite disparități între normele interne care reglementează competența judiciară și recunoașterea hotărârilor împiedică buna funcționare a pieței interne. Adoptarea de dispoziții care să unifice normele referitoare la conflictele de competență în materie civilă și comercială și la simplificarea formalităților în vederea recunoașterii și executării rapide și simple a hotărârilor de către statele membre legate prin prezentul regulament este indispensabilă.
- (3) Acest domeniu intră sub incidența cooperării judiciare în materie civilă în sensul articolului 65 din tratat.
- (4) În conformitate cu principiul subsidiarității și cel al proporționalității, astfel cum sunt enunțate la articolul 5 din tratat, obiectivele prezentului regulament nu pot fi suficient

realizate de către statele membre, ele putând fi, în consecință, mai bine realizate la nivel comunitar. Prezentul regulament se limitează la minimumul cerut pentru realizarea acestor obiective și nu depășește ceea ce este necesar în acest sens.

- (5) La 27 septembrie 1968, statele membre, în temeiul articolului 293 a patra liniuță din tratat, au încheiat Convenția de la Bruxelles privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, care a fost modificată prin convențiile de aderare a noilor state membre la convenția în cauză (denumită, în continuare, „Convenția de la Bruxelles”) ⁽⁴⁾. La 16 septembrie 1988, statele membre și statele AELS au încheiat Convenția de la Lugano privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, convenție paralelă cu Convenția de la Bruxelles din 1968. Au fost inițiate lucrări de revizuire a acestor convenții, iar Consiliul a aprobat conținutul textelor revăzute. Este necesară asigurarea continuității rezultatelor obținute în urma acestei revizui.
- (6) Pentru atingerea obiectivului liberei circulații a hotărârilor în materie civilă și comercială este necesar și oportun ca normele care reglementează competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor să fie reglementate de un instrument juridic comunitar cu caracter imperativ și de aplicare directă.
- (7) Domeniul de aplicare al prezentului regulament trebuie să includă toate aspectele importante de drept civil și comercial, cu excepția anumitor aspecte bine definite.

⁽¹⁾ JO C 376, 28.12.1999, p. 1.

⁽²⁾ Aviz emis la 21 septembrie 2000 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽³⁾ JO C 117, 26.4.2000, p. 6.

⁽⁴⁾ JO L 299, 31.12.1972, p. 32.

JO L 304, 30.10.1978, p. 1.

JO L 388, 31.12.1982, p. 1.

JO L 285, 3.10.1989, p. 1.

JO C 15, 15.1.1997, p. 1.

Pentru textul consolidat, a se vedea JO C 27, 26.1.1998, p. 1.

- (8) Trebuie să existe o legătură între litigiile care intră sub incidența prezentului regulament și teritoriul statelor membre unde se aplică. În consecință, trebuie să se aplice norme comune privind competența, în principiu, atunci când pârâtul are domiciliul pe teritoriul unuia dintre aceste state membre.
- (9) Pârâții care nu au domiciliul pe teritoriul unui stat membru se supun, în general, normelor de drept intern privind competența aplicabile pe teritoriul statului membru al instanței sesizate, iar pârâții care au domiciliul pe teritoriul unui stat membru căruia nu i se adresează prezentul regulament trebuie să rămână, în continuare, supuși dispozițiilor Convenției de la Bruxelles.
- (10) În sensul liberei circulații a hotărârilor, hotărârile pronunțate într-un stat membru căruia i se adresează prezentul regulament trebuie să fie recunoscute și executate în alt stat membru căruia i se adresează prezentul regulament, chiar dacă debitorul împotriva căruia s-a pronunțat hotărârea are domiciliul pe teritoriul unui stat terț.
- (11) Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. În cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență.
- (12) În afară de instanța domiciliului pârâtului, trebuie să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și litigiu sau în scopul bunei administrări a justiției.
- (13) În cazul contractelor de asigurare, contractelor încheiate cu consumatorii și a contractelor de muncă, partea defavorizată trebuie să fie protejată prin norme de competență mai favorabile intereselor sale decât normele generale prevăzute în prezentul regulament.
- (14) Autonomia părților într-un contract, altul decât un contract de asigurare, contract încheiat cu consumatorii sau contract de muncă în cazul căruia este permisă numai o autonomie limitată de stabilire a instanței competente, trebuie să fie respectată, sub rezerva competenței exclusive a instanțelor prevăzute în prezentul regulament.
- (15) În interesul administrării armonioase a justiției, este necesar să se reducă la minimum posibilitatea apariției procedurilor concurente și să se evite pronunțarea în două state membre a unor hotărâri ireconciliabile. Trebuie să fie prevăzut un mecanism clar și eficace de rezolvare a cazurilor de litispendență și de conexitate, precum și de înlăturare a problemelor care decurg în urma divergențelor interne referitoare la determinarea datei la care se consideră că o cauză este pendinte. În sensul prezentului regulament, este necesar ca data în cauză să fie definită în mod independent.
- (16) Încrederea reciprocă în administrarea justiției la nivel comunitar justifică recunoașterea deplin drept a hotărârilor pronunțate într-un stat membru fără să fie necesară, cu excepția contestațiilor, recurgerea la o altă procedură.
- (17) În virtutea aceluiași principiu al încrederii reciproce, procedura în temeiul căreia o hotărâre pronunțată într-un stat membru devine executorie în alt stat membru trebuie să fie eficientă și rapidă. În acest sens, hotărârea de încuviințare a executării unei hotărâri trebuie să fie făcută practic automat în urma unor verificări pur formale ale documentelor furnizate, fără ca instanța să aibă posibilitatea de a invoca din oficiu unul dintre motivele de neexecutare prevăzute în prezentul regulament.
- (18) Cu toate acestea, respectarea dreptului la apărare impune ca pârâtul să aibă posibilitatea de a introduce o acțiune, procedura fiind contradictorie, împotriva hotărârii de încuviințare a executării, în cazul în care consideră că unul dintre motivele de neexecutare este îndeplinit. Dreptul la acțiune îi este recunoscut și reclamantului în cazul în care hotărârea de încuviințare a executării este respinsă.
- (19) Trebuie asigurată continuitatea între Convenția de la Bruxelles și prezentul regulament, fiind necesară să se prevadă unele dispoziții tranzitorii în acest sens. Aceeași necesitate a continuității trebuie garantată cu privire la interpretarea Convenției de la Bruxelles de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene, iar Protocolul din 1971 ⁽¹⁾ trebuie să rămână, de asemenea, aplicabil în cazul procedurilor pendinte la data intrării în vigoare a prezentului regulament.
- (20) Regatul Unit și Irlanda, în conformitate cu articolul 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, și-au notificat dorința de a participa la adoptarea și aplicarea prezentului regulament.
- (21) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Danemarcei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității
- ⁽¹⁾ JO L 204, 2.8.1975, p. 28.
JO L 304, 30.10.1978, p. 1.
JO L 388, 31.12.1982, p. 1.
JO L 285, 3.10.1989, p. 1.
JO C 15, 15.1.1997, p. 1.
Pentru textul consolidat, a se vedea JO C 27, 26.1.1998, p. 28.

Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, care, prin urmare, nu i se adresează și nu i se aplică.

(22) Deoarece Convenția de la Bruxelles este în vigoare în cadrul relațiilor dintre Danemarca și statele membre care sunt parte prin prezentul regulament, atât Convenția, cât și Protocolul din 1971 continuă să se aplice în cadrul relațiilor dintre Danemarca și statele membre parte la prezentul regulament.

(23) Convenția de la Bruxelles continuă, de asemenea, să se aplice teritoriilor statelor membre care intră în domeniul de aplicare teritorială a acestei convenții și care sunt excluse din prezentul regulament în temeiul articolului 299 din tratat.

(24) Din motive de coerență, prezentul regulament nu trebuie să aducă atingere normelor în materie de competență și de recunoaștere a hotărârilor conținute în instrumente comunitare speciale.

(25) Respectarea angajamentelor internaționale pe care statele membre și le-au asumat impune ca prezentul regulament să nu aducă atingere convențiilor la care statele membre sunt parte și care reglementează anumite materii.

(26) Este necesar ca normele de bază din prezentul regulament să aibă flexibilitatea necesară pentru a ține seama de particularitățile procedurale din anumite state membre. În consecință, anumite dispoziții din Protocolul anexat la Convenția de la Bruxelles trebuie să fie încorporate în prezentul regulament.

(27) Pentru a se permite o tranziție armonioasă în anumite domenii care au făcut obiectul unor dispoziții speciale din Protocolul anexat la Convenția de la Bruxelles, prezentul regulament prevede, pentru o perioadă de tranziție, dispoziții care iau în considerare situația specifică din anumite state membre.

(28) În termen de cel mult cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, Comisia prezintă un raport cu privire la aplicarea acestuia și, dacă este necesar, înaintează propuneri de adaptare.

(29) Comisia va trebui să modifice anexele I - IV privind normele în materie de competență internă, instanțe sau autorități competente, precum și referitoare la căile de atac existente, în temeiul modificărilor transmise de către statul membru

interesat. Modificările aduse anexelor V și VI vor trebui să fie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor de exercitare a competențelor de executare conferite Comisiei ⁽¹⁾,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE

Articolul 1

(1) Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială indiferent de natura instanței. El nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă.

(2) Prezentul regulament nu se aplică pentru:

- (a) starea și capacitatea persoanelor fizice, regimurile matrimoniale, testamente și succesiuni;
- (b) falimente, concordate sau proceduri similare;
- (c) securitate socială;
- (d) arbitraj.

(3) În cadrul prezentului regulament, termenul „stat membru” definește statele membre cu excepția Danemarcei.

CAPITOLUL II

COMPETENȚA

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Articolul 2

(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză.

(2) Persoanele care nu au naționalitatea statului membru pe teritoriul căruia au domiciliul sunt supuse normelor de competență aplicabile cetățenilor statului în cauză.

⁽¹⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

Articolul 3

(1) Persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru pot fi acționate în justiție în fața instanțelor unui alt stat membru numai în temeiul normelor enunțate în secțiunile 2 - 7 din prezentul capitol.

(2) Împotriva acestora nu pot fi invocate în special regulile de competență enunțate în anexa I.

Articolul 4

(1) Dacă pârâtul nu este domiciliat pe teritoriul unui stat membru, competența este determinată, în fiecare stat membru, de legislația statului membru în cauză, sub rezerva aplicării dispozițiilor articolelor 22 și 23.

(2) Împotriva unui astfel de pârât, orice persoană, indiferent de naționalitate, domiciliată pe teritoriul unui stat membru, poate să invoce normele de competență în vigoare în statul în cauză și, în special, cele prevăzute în anexa I, în aceeași manieră ca și cetățenii statului în cauză.

Secțiunea 2

Competențe speciale

Articolul 5

O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

1. (a) în materie contractuală, în fața instanțelor de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată;
- (b) în sensul aplicării prezentei dispoziții și în absența vreunei convenții contrare, locul de executare a obligației în cauză este:
 - în cazul vânzării de mărfuri, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile;
 - în cazul prestării de servicii, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie prestate serviciile.
- (c) în cazul în care nu se aplică litera (b), se aplică litera (a);
2. în materia obligației de întreținere, în fața instanțelor de la locul unde creditorul obligației de întreținere este domiciliat sau își are reședința obișnuită sau, în cazul unei cereri accesorii

unei acțiuni referitoare la starea persoanelor, înaintea instanței competente conform legii forului competent să instrumenteze cauza, cu excepția cazului în care competența se întemeiază exclusiv pe naționalitatea uneia dintre părți;

3. în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă;
4. în cazul unei acțiuni civile în despăgubiri sau în restituire născută în temeiul săvârșirii unei infracțiuni, în fața instanței sesizate cu privire la acțiunea publică, în măsura în care, conform legislației interne, instanța în cauză este competentă numai în materia acțiunii civile;
5. în privința unei contestații privind exploatarea unei sucursale, agenții sau a unei alte unități, în fața instanțelor de la locul unde se află sucursala, agenția sau unitatea în cauză;
6. în calitatea sa de fondator, *trustee* sau de beneficiar al unui *trust* constituit fie în aplicarea legislației, fie în scris sau printr-o convenție verbală, confirmată în scris, în fața instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia *trustul* în cauză își are sediul;
7. în privința unui litigiu referitor la plata unei remunerații pretinse pentru salvarea sau asistența de care a beneficiat o încărcătură sau o marfă, în fața instanței pe a cărei rază teritorială respectiva încărcătură sau marfă:

- (a) a fost sechestrată în vederea obținerii unei astfel de plăți sau
- (b) ar fi putut fi sechestrată, însă a fost depusă o cauciune sau altă garanție,

cu condiția ca această dispoziție să se aplice numai în cazul în care se pretinde că pârâtul are sau a avut un drept asupra încărcăturii sau mărfii în momentul operațiunii de salvare sau de asistență.

Articolul 6

O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru mai poate fi acționată în justiție:

1. atunci când există mai mulți pârâți, în fața instanței domiciliului oricăruia dintre aceștia, cu condiția ca cererile să fie atât de strâns legate între ele încât să fie oportună

instrumentarea și judecarea lor în același timp, pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri ireconciliabile în cazul judecării separate a cauzelor;

2. printr-o cerere de chemare în garanție sau de intervenție, în fața instanței sesizate cu cererea principală, dacă aceasta nu a fost introdusă decât în scopul scoaterii sale de sub competența instanței în cauză;
3. în cazul unei cereri reconvenționale rezultate în urma aceluiași contract sau fapt pe care s-a bazat cererea principală, în fața instanței sesizate prin cererea principală;
4. în materie contractuală, dacă acțiunea poate fi conexată unei acțiuni în materie de drepturi reale imobiliare îndreptate împotriva aceluiași pârât, în fața instanței din statul membru pe teritoriul căruia este situat imobilul.

Articolul 7

În cazul în care, în temeiul prezentului regulament, o instanță dintr-un stat membru este competentă în soluționarea unor acțiuni în răspundere pentru utilizarea sau exploatarea unei nave, instanța în cauză sau orice altă instanță care îi este substituită în acest scop prin legislația internă a statului membru în cauză are, de asemenea, competență cu privire la cererile referitoare la limitarea acestei răspunderi.

Secțiunea 3

Competența în materie de asigurări

Articolul 8

În materie de asigurări, competența este determinată de prezenta secțiune, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 4 și articolului 5 punctul 5.

Articolul 9

- (1) Un asigurător care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționat în justiție:
 - (a) în fața instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia are domiciliul sau
 - (b) în alt stat membru, în cazul acțiunilor intentate de către deținătorul poliței de asigurare, asigurat sau un beneficiar, în fața instanțelor de la locul unde este domiciliat reclamantul sau
 - (c) dacă este coasigurător, în fața instanțelor dintr-un stat membru sesizate cu acțiunea introdusă împotriva asigurătorului principal.

- (2) Atunci când un asigurător nu are domiciliul pe teritoriul unui stat membru, dar deține o sucursală, agenție sau altă unitate pe teritoriul unuia dintre statele membre, în cazul contestațiilor privind exploatarea sucursalei, agenției sau unității, acesta este considerat ca având domiciliul pe teritoriul statului membru respectiv.

Articolul 10

În cazul asigurării de răspundere civilă sau al asigurării de bunuri imobiliare, asigurătorul mai poate fi acționat în justiție și în fața instanțelor de la locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă. Același lucru este aplicabil și în cazul în care bunurile mobile și imobile sunt acoperite de aceeași poliță de asigurare, ambele categorii fiind afectate în mod negativ de același eveniment neprevăzut.

Articolul 11

- (1) În cazul asigurării de răspundere civilă, asigurătorul poate, de asemenea, dacă legea instanței permite acest lucru, să fie acționat în fața instanței la care persoana vătămată a introdus acțiunea împotriva asiguratului.

- (2) Dispozițiile articolelor 8, 9 și 10 se aplică în cazul acțiunii directe introduse de persoana vătămată împotriva asigurătorului, în situația în care sunt permise asemenea acțiuni directe.

- (3) Dacă legea privind astfel de acțiuni directe prevede posibilitatea introducerii în cauză a deținătorului poliței de asigurare sau a asiguratului, aceeași instanță este competentă asupra acestora.

Articolul 12

- (1) Fără a aduce atingere articolului 11 alineatul (3), un asigurător poate intenta acțiune numai înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat pârâtul, indiferent dacă acesta este deținătorul poliței de asigurare, asiguratul sau beneficiarul.

- (2) Dispozițiile prezentei secțiuni nu aduc atingere dreptului de a introduce o cerere reconvențională la instanța sesizată cu cererea inițială, în conformitate cu prezenta secțiune.

Articolul 13

De la dispozițiile prezentei secțiuni nu se poate deroga decât prin convenții:

1. ulterioare nașterii litigiului sau

2. care permit deținătorului poliței, asiguratului sau unui beneficiar să sesizeze alte instanțe decât cele indicate în cadrul prezentei secțiuni sau
3. încheiate între un deținător de poliță și un asigurator, ambii având la data încheierii contractului domiciliul sau reședința obișnuită în același stat membru, și care au ca efect atribuirea competenței instanțelor din statul în cauză, chiar dacă fapta prejudiciabilă s-a produs peste hotare, cu condiția ca legislația statului în cauză să nu interzică astfel de convenții sau
4. încheiate de deținătorul poliței care nu este domiciliat pe teritoriul unui stat membru, cu excepția cazului în care asigurarea este obligatorie sau privește un imobil situat pe teritoriul unui stat membru sau
5. care privesc un contract de asigurări, în măsura în care acesta acoperă unul sau mai multe dintre riscurile enumerate la articolul 14.

Articolul 14

Riscurile prevăzute la articolul 13 alineatul (5) sunt următoarele:

1. orice prejudicii produse:
 - (a) navelor maritime, instalațiilor din zona de coastă sau din largul mării sau aeronavelor, rezultate în urma evenimentelor asociate utilizării lor în scopuri comerciale;
 - (b) mărfurilor aflate în tranzit, altele decât bagajele pasagerilor, atunci când tranzitul este integral sau parțial efectuat cu astfel de nave sau aeronave fie în totalitate, fie în combinație cu alte mijloace de transport;
2. orice răspundere, alta decât cea pentru vătămările corporale produse călătorilor sau pentru prejudiciile aduse bagajelor acestora:
 - (a) decurgând din utilizarea sau exploatarea navelor, instalațiilor sau aeronavelor menționate la punctul 1 litera (a) în măsura în care, în privința celor din urmă, legislația statului membru în care aeronavele sunt înregistrate nu interzice clauzele atributive de competență în materia asigurării acestor riscuri;
 - (b) pentru prejudiciile cauzate de bunuri aflate în tranzit, conform descrierii de la punctul 1 litera (b);
3. orice pierdere financiară legată de utilizarea sau exploatarea navelor, instalațiilor sau aeronavelor menționate la punctul 1 litera (a), în special pierderile înregistrate în legătură cu

mărfurile sau navlosirea;

4. orice risc sau interes legat de oricare dintre cele menționate la punctele 1 - 3;
5. fără a aduce atingere punctelor 1 - 4, toate „riscurile majore” definite în Directiva 73/239/CEE a Consiliului ⁽¹⁾, astfel cum a fost modificată prin Directivele 88/357/CEE ⁽²⁾ și 90/618/CEE ⁽³⁾ ale Consiliului, în ultima versiune în vigoare a acestora.

Secțiunea 4

Competența în materia contractelor încheiate de consumatori

Articolul 15

(1) În ceea ce privește un contract încheiat de o persoană, consumatorul, într-un scop care se poate considera că se situează în afara domeniului său profesional, competența se determină în conformitate cu dispozițiile din prezenta secțiune, fără a se aduce atingere articolului 4 și articolului 5 punctul 5, în cazul în care:

- (a) contractul are ca obiect vânzarea de bunuri mobile corporale în rate egale, fixe și eşalonate;
- (b) contractul are ca obiect un împrumut rambursabil în rate egale, fixe și eşalonate, sau orice altă formă de credit încheiat în scopul finanțării vânzării de bunuri mobile corporale;
- (c) în toate celelalte cazuri, contractul a fost încheiat cu o persoană care desfășoară activități comerciale sau profesionale în statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat consumatorul sau, prin orice mijloace, își direcționează activitățile spre acel stat membru sau spre mai multe state, inclusiv statul membru respectiv, iar contractul intră în sfera de acțiune a acestor activități.

(2) Când un consumator încheie un contract cu o parte care nu are domiciliul pe teritoriul statului membru însă deține o sucursală, agenție sau altă întreprindere pe teritoriul unuia dintre statele membre, se consideră, în cazul contestațiilor cu privire la exploatarea sucursalei, agenției sau întreprinderii, că partea în cauză are domiciliul pe teritoriul statului respectiv.

(3) Prezenta secțiune nu se aplică în cazul contractelor de transport altele decât cele care, pentru un preț forfetar, oferă o combinație între călătorie și cazare.

⁽¹⁾ JO L 228, 16.8.1973, p. 3, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2000/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 181, 20.7.2000, p. 65).

⁽²⁾ JO L 172, 4.7.1988, p. 1, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2000/26/CE.

⁽³⁾ JO L 330, 29.11.1990, p. 44.

Articolul 16

(1) Un consumator poate introduce o acțiune împotriva celeilalte părți la contract fie înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia partea în cauză își are domiciliul, fie înaintea instanțelor din locul unde consumatorul își are domiciliul.

(2) Acțiunea poate fi introdusă împotriva consumatorului de către cealaltă parte la contract numai înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia consumatorul își are domiciliul.

(3) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului de a introduce o cerere reconvențională la instanța sesizată cu cererea inițială, în conformitate cu prezenta secțiune.

Articolul 17

De la dispozițiile prezentei secțiuni nu se poate deroga decât prin convenții:

1. ulterioare nașterii litigiului sau
2. care permit consumatorului să sesizeze alte instanțe decât cele indicate în cadrul prezentei secțiuni sau
3. încheiate între consumator și cealaltă parte la contract, ambii având la data încheierii contractului domiciliul sau reședința obișnuită în același stat membru, și care au ca efect atribuirea de competență instanțelor din statul respectiv, cu condiția ca acestea să nu fie interzise de legislația statului în cauză.

*Secțiunea 5***Competența în materia contractelor individuale de muncă***Articolul 18*

(1) În materia contractelor individuale de muncă, competența se determină în conformitate cu dispozițiile din prezenta secțiune, fără a se aduce atingere articolului 4 și articolului 5 punctul 5.

(2) Dacă un angajat încheie un contract individual de muncă cu un angajator care nu are domiciliul pe teritoriul unui stat membru însă are o sucursală, agenție sau altă unitate pe teritoriul unuia dintre statele membre, se consideră, în cazul contestațiilor privind exploatarea sucursalei, agenției sau unității, că angajatorul are domiciliul pe teritoriul statului respectiv.

Articolul 19

Un angajator domiciliat pe teritoriul unui stat membru poate fi acționat în justiție:

1. înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat sau
2. în alt stat membru:
 - (a) înaintea instanțelor din locul în care angajatul își desfășoară în mod obișnuit activitatea sau înaintea instanțelor din ultimul loc în care acesta și-a desfășurat activitatea sau
 - (b) dacă angajatul nu-și desfășoară sau nu și-a desfășurat în mod obișnuit activitatea pe teritoriul aceleiași țări, înaintea instanțelor din locul unde este sau a fost situată întreprinderea care l-a angajat pe acesta.

Articolul 20

(1) Acțiunea angajatorului nu poate fi introdusă decât înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia angajatul își are domiciliul.

(2) Dispozițiile prezentei secțiuni nu aduc atingere dreptului de a introduce o cerere reconvențională la instanța sesizată cu cererea inițială, în conformitate cu prezenta secțiune.

Articolul 21

De la dispozițiile prezentei secțiuni nu se poate deroga decât prin convenții atributive de competență:

1. ulterioare nașterii litigiului sau
2. care permit angajatorului să sesizeze alte instanțe decât cele indicate în cadrul prezentei secțiuni.

*Secțiunea 6***Competența exclusivă***Articolul 22*

Următoarele instanțe au competență exclusivă, indiferent de domiciliu:

1. în materie de drepturi reale imobiliare sau de închiriere a unor imobile, instanțele din statul membru pe teritoriul căruia este situat imobilul.

Cu toate acestea, în materia închirierii unor imobile în vederea utilizării personale temporare pe o perioadă de cel mult șase luni consecutive, instanțele din statul membru pe teritoriul căruia pârâtul este domiciliat au, de asemenea, competență, cu condiția ca locatarul să fie o persoană fizică și ca proprietarul și locatarul să aibă domiciliul pe teritoriul aceluiași stat membru;

2. în ceea ce privește valabilitatea constituirii, nulitatea sau dizolvarea societăților sau a persoanelor juridice care au sediul pe teritoriul unui stat membru ori valabilitatea deciziilor organelor acestora, instanțele din statul respectiv. Pentru determinarea sediului, instanța aplică normele sale de drept internațional privat;
3. în ceea ce privește valabilitatea înregistrărilor în registrele publice, instanțele din statul membru pe teritoriul căruia se păstrează registrul;
4. în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor, mărcilor, desenelor și modelelor industriale, precum și a altor drepturi similare care necesită depunerea sau înregistrarea, instanțele din statul membru pe teritoriul căruia depunerea sau înregistrarea a fost solicitată, a avut loc sau, în temeiul unui instrument comunitar sau a unei convenții internaționale, se consideră că a avut loc.

Fără a aduce atingere competenței pe care Oficiul European pentru Brevete o are în conformitate cu Convenția privind acordarea brevetelor europene, semnată la München la 5 octombrie 1973, instanțele din fiecare stat membru au competență exclusivă, indiferent de domiciliu, în acțiunile privind înregistrarea sau valabilitatea unui brevet european acordat statului în cauză;

5. în ceea ce privește executarea hotărârilor, instanțele din statul membru pe teritoriul căruia a fost sau urmează să fie executată hotărârea.

raport juridic determinat revine instanței sau instanțelor dintr-un stat membru, competența revine acelei instanțe sau instanțelor respective. Această competență este exclusivă, cu excepția unei convenții contrare a părților. Convenția atributivă de competență se încheie:

- (a) în scris ori verbal cu confirmare scrisă sau
- (b) într-o formă conformă cu obiceiurile statornicite între părți sau
- (c) în comerțul internațional, într-o formă conformă cu uzanța cu care părțile sunt sau ar trebui să fie la curent și care, în cadrul acestui tip de comerț, este cunoscută pe larg și respectată cu regularitate de către părțile la contractele de tipul pe care îl implică domeniul comercial respectiv.

(2) Orice comunicare sub formă electronică ce permite consemnarea durabilă a convenției este considerată ca fiind „în scris”.

(3) Dacă o astfel de convenție a fost încheiată între părți, dintre care nici una nu are domiciliul pe teritoriul unui stat membru, instanțele din alte state membre nu au competență în privința litigiilor lor dacă instanța sau instanțele desemnate nu și-au declinat competența.

(4) Instanța sau instanțele dintr-un stat membru cărora printr-un act constitutiv al unui *trust* li s-a atribuit competență au competență exclusivă în orice acțiune introdusă împotriva unui fondator, *trustee* sau beneficiar al unui *trust* dacă în cauză sunt relațiile dintre aceste persoane sau drepturile ori obligațiile acestora în cadrul *trustului*.

(5) Convențiile atributive de competență, precum și stipulațiile similare din actele constitutive ale unui *trust* nu au efect juridic dacă sunt contrare dispozițiilor articolelor 13, 17 sau 21 ori dacă instanțele de la competența cărora acestea derogă au competență exclusivă în temeiul articolului 22.

Secțiunea 7

Prorogare de competență

Articolul 24

Articolul 23

(1) Dacă prin convenția părților, dintre care una sau mai multe au domiciliul pe teritoriul unui stat membru, competența în soluționarea litigiului ce a survenit sau poate surveni în legătură cu un

Cu excepția cazurilor în care competența este determinată de alte dispoziții ale prezentului regulament, instanța din statul membru în fața căreia se înfățișează pârâtul este competentă. Această regulă nu se aplică în cazul în care înfățișarea are ca obiect contestarea competenței sau o altă instanță are competență exclusivă în temeiul articolului 22.

Secțiunea 8

Verificarea competenței și admisibilității*Articolul 25*

Dacă o instanță dintr-un stat membru este sesizată pe cale principală cu un litigiu asupra căruia instanța din alt stat membru este exclusiv competentă în temeiul articolului 22, aceasta se declară, din oficiu, incompetentă.

Articolul 26

(1) Dacă pârâtul domiciliat pe teritoriul unui stat membru este acționat în justiție înaintea unei instanțe dintr-un alt stat membru și nu se înfățișează în fața acesteia, instanța se declară, din oficiu, incompetentă în cazul în care competența sa nu rezultă din dispozițiile prezentului regulament.

(2) Instanța este obligată să suspende acțiunea până când se constată că pârâtul a putut primi actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent în timp util pentru pregătirea apărării sau că au fost întreprinse toate demersurile necesare în acest sens.

(3) Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială ⁽¹⁾ se aplică în locul dispozițiilor alineatului (2) dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a trebuit să fie transmis dintr-un stat membru către un altul în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.

(4) În cazul în care nu se aplică dispozițiile din Regulamentul (CE) nr. 1348/2000, se aplică articolul 15 din Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială, dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a trebuit să fie transmis în conformitate cu dispozițiile acestei convenții.

Secțiunea 9

Litispendență și conexitate*Articolul 27*

(1) În cazul în care cereri având același obiect și aceeași cauză sunt introduse între aceleași părți înaintea unor instanțe din state

membre diferite, instanța sesizată ulterior suspendă din oficiu acțiunea până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.

(2) Dacă se stabilește competența primei instanțe sesizate, instanța sesizată ulterior își declină competența în favoarea acesteia.

Articolul 28

(1) În cazul în care acțiuni conexe sunt pendinte înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior poate suspenda judecata.

(2) Dacă aceste acțiuni sunt pendinte în primă instanță, instanța sesizată ulterior poate, la cererea uneia dintre părți, să-și decline competența, dacă prima instanță sesizată are competență în acțiunea în cauză și dacă legislația internă permite conexarea acestor acțiuni.

(3) În înțelesul prezentului articol, sunt considerate conexe acele acțiuni care sunt atât de strâns legate între ele încât este oportună instrumentarea și judecarea lor în același timp pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri ireconciliabile în cazul judecării separate a cauzelor.

Articolul 29

Dacă acțiunile intră în competența exclusivă a mai multor instanțe, orice instanță, alta decât cea care a fost sesizată inițial, își declină competența în favoarea acesteia din urmă.

Articolul 30

În înțelesul prezentei secțiuni, se consideră că o instanță este sesizată:

1. la data la care actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a fost depus în instanță, cu condiția ca reclamantul să fi întreprins măsurile necesare pentru ca actul să fie notificat sau comunicat pârâtului sau
2. dacă actul trebuie să fie notificat sau comunicat înainte de a fi depus în instanță, la data la care acesta este primit de autoritatea responsabilă de notificarea sau comunicarea acestuia, cu condiția ca reclamantul să fi întreprins măsurile necesare pentru ca actul să fie depus în instanță.

⁽¹⁾ JO L 160, 30.6.2000, p. 37.

Secțiunea 10

Măsurile provizorii și de conservare*Articolul 31*

Măsurile provizorii și de conservare prevăzute de legislația unui stat membru pot fi solicitate instanțelor statului în cauză chiar dacă, în temeiul prezentului regulament, o instanță dintr-un alt stat membru este competentă să judece cauza pe fond.

CAPITOLUL III

RECUNOAȘTERE ȘI EXECUTARE*Articolul 32*

În sensul prezentului regulament, „hotărâre” înseamnă o hotărâre pronunțată de o instanță dintr-un stat membru, indiferent de denumirea acesteia, cum ar fi decizie, sentință, ordonanță sau mandat de executare, precum și stabilirea de către un grefier a cheltuielilor de judecată.

Secțiunea I

Recunoaștere*Articolul 33*

(1) O hotărâre pronunțată într-un stat membru este recunoscută în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la vreo procedură specială.

(2) În cazul unei contestații, orice parte interesată care invocă pe cale principală recunoașterea unei hotărâri poate solicita, în conformitate cu procedurile prevăzute în secțiunile 2 și 3 din prezentul capitol, ca hotărârea să fie recunoscută.

(3) Dacă recunoașterea este invocată pe cale incidentală înaintea unei instanțe a unui stat membru, aceasta din urmă este competentă în materie.

Articolul 34

O hotărâre nu este recunoscută:

1. dacă recunoașterea este vădit contrară ordinii publice a statului membru solicitat;

2. dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent nu a fost comunicat sau notificat părâtului care nu s-a înfățișat în timp util și într-o manieră care să-i permită acestuia să-și pregătească apărarea, dacă părâtul nu a introdus o acțiune împotriva hotărârii atunci când a avut posibilitatea să o facă;

3. dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată într-un litigiu între aceleași părți în statul membru solicitat;

4. dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-un alt stat membru sau într-un stat terț între aceleași părți într-o cauză având același obiect și aceeași cauză, cu condiția ca hotărârea pronunțată anterior să întrunească condițiile necesare pentru a fi recunoscută în statul membru solicitat.

Articolul 35

(1) De asemenea, o hotărâre nu este recunoscută dacă sunt nesocotite dispozițiile din secțiunile 3, 4 și 6 din capitolul II sau într-unul din cazurile prevăzute la articolul 72.

(2) La verificarea temeiurilor de competență prevăzute în alineatul precedent, autoritatea solicitată este legată de constatările de fapt pe baza cărora instanța din statul membru de origine și-a întemeiat competența.

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), competența instanței din statul membru de origine nu poate fi revizuită. Criteriul ordinii publice prevăzut la articolul 34 punctul 1 nu poate fi aplicat normelor în materie de competență.

Articolul 36

Hotărârea străină nu poate face în nici o situație obiectul unei revizui pe fond.

Articolul 37

(1) Autoritatea judiciară a unui stat membru înaintea căreia este invocată recunoașterea unei hotărâri pronunțate într-un alt stat membru poate suspenda acțiunea în cazul în care hotărârea face obiectul unei căi de atac ordinare.

(2) Autoritatea judiciară a unui stat membru înaintea căreia este invocată recunoașterea unei hotărâri pronunțate în Irlanda sau în Regatul Unit și a cărei executare este suspendată în statul de origine urmare exercitării unei căi de atac poate suspenda acțiunea.

Secțiunea 2

Articolul 43

Executare

Articolul 38

(1) O hotărâre pronunțată într-un stat membru și care este executorie în statul în cauză este pusă în executare într-un alt stat membru atunci când, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, a fost declarată executorie în statul respectiv.

(2) Cu toate acestea, în Regatul Unit o astfel de hotărâre este pusă în executare în Anglia și Țara Galilor, în Scoția sau Irlanda de Nord atunci când, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, a fost înregistrată în vederea executării într-una dintre aceste părți ale Regatului Unit, după caz.

Articolul 39

(1) Cererea se depune la instanța sau la autoritatea competentă indicată în lista din anexa II.

(2) Competența teritorială este determinată de domiciliul părții împotriva căreia se solicită executarea sau de locul de executare.

Articolul 40

(1) Modalitățile de depunere a cererii se determină conform legislației statului membru solicitat.

(2) Reclamantul trebuie să-și aleagă un domiciliu în raza teritorială a instanței sesizate. Cu toate acestea, dacă legislația statului membru solicitat nu prevede alegerea unui domiciliu, reclamantul desemnează un mandatar *ad litem*.

(3) Documentele menționate la articolul 53 se anexează cererii.

Articolul 41

Hotărârea este declarată executorie imediat după îndeplinirea formalităților prevăzute la articolul 53, fără nici o examinare în temeiul articolelor 34 și 35. Partea împotriva căreia se solicită executarea nu poate, în această fază a procedurii, formula apărări.

Articolul 42

(1) Hotărârea privind cererea de încuviințare a executării este adusă de îndată la cunoștința reclamantului în conformitate cu procedura prevăzută de legislația statului membru solicitat.

(2) Hotărârea de încuviințare a executării este notificată sau comunicată părții împotriva căreia se solicită executarea, în cazul în care aceasta nu a fost deja notificată sau comunicată părții în cauză.

(1) Oricare dintre părți poate introduce o acțiune împotriva hotărârii privind cererea de încuviințare a executării.

(2) Acțiunea se introduce la instanța indicată în lista din anexa III.

(3) Acțiunea este examinată în conformitate cu normele care reglementează procedura contradictorie.

(4) Dacă partea împotriva căreia se solicită executarea nu se înfățișează în fața instanței sesizate cu acțiunea intentată de reclamant, se aplică dispozițiile articolului 26 alineatele (2) - (4) chiar și în cazul în care partea împotriva căreia se solicită executarea nu are domiciliul într-unul dintre statele membre.

(5) Acțiunea împotriva hotărârii de încuviințare a executării se introduce în termen de o lună de la data comunicării acesteia. Dacă partea împotriva căreia se solicită executarea are domiciliul pe teritoriul unui stat membru, altul decât cel în care s-a pronunțat hotărârea de încuviințare a executării, termenul pentru depunerea acțiunii este de două luni și începe să curgă de la data comunicării care a fost efectuată fie persoanei respective, fie la domiciliul acesteia. Acest termen nu poate fi prelungit pe motiv de distanță.

Articolul 44

Hotărârea pronunțată cu privire la acțiune poate face obiectul doar al căii de atac menționate în anexa IV.

Articolul 45

(1) Instanța sesizată cu acțiunea prevăzută la articolul 43 sau 44 nu poate refuza sau revoca o hotărâre de încuviințare a executării decât pentru unul dintre motivele prevăzute la articolele 34 și 35. Instanța se pronunță în termen scurt.

(2) Hotărârea pronunțată în străinătate nu poate fi revizuită pe fond în nici o situație.

Articolul 46

(1) Instanța sesizată cu acțiunea prevăzută la articolul 43 sau 44 poate, la cererea părții împotriva căreia se solicită executarea, să suspende acțiunea, dacă hotărârea străină face, în statul membru de origine, obiectul unei căi de atac ordinare sau dacă termenul pentru introducerea unei astfel de acțiuni nu a expirat încă; în acest din urmă caz, instanța poate specifica termenul în care poate fi exercitată calea de atac ordinară.

(2) În cazul în care hotărârea a fost pronunțată în Irlanda sau în Regatul Unit, orice cale de atac prevăzută în statul membru de origine este considerată cale de atac ordinară în sensul alineatului (1).

(3) Instanța poate, de asemenea, să condiționeze executarea de constituirea unei garanții determinate de aceasta.

Articolul 47

(1) În cazul în care o hotărâre trebuie să fie recunoscută în conformitate cu prezentul regulament, nimic nu îl împiedică pe reclamant să solicite aplicarea măsurilor provizorii și de conservare prevăzute de legea statului membru solicitat, fără să fie necesar să fie încuviințată executarea hotărârii respective în temeiul articolului 41.

(2) Hotărârea de încuviințare a executării determină autorizarea luării oricăror măsuri de conservare.

(3) Pe durata termenului de atac, prevăzut la articolul 43 alineatul (5), împotriva hotărârii de încuviințare a executării și până la pronunțarea unei hotărâri în cazul acestei acțiuni nu se poate proceda decât la aplicarea de măsuri unor conservare a bunurilor părții împotriva căreia se solicită executarea.

Articolul 48

(1) Dacă o hotărâre străină statuează asupra mai multor capete de cerere și hotărârea de încuviințare a executării nu poate fi pronunțată în cazul tuturor acestora, instanța sau autoritatea competentă se pronunță în cazul unuia sau mai multora dintre aceste capete de cerere.

(2) Reclamantul poate solicita ca hotărârea de încuviințare a executării să se limiteze la anumite părți din hotărâre.

Articolul 49

Hotărârea străină prin care se dispune plata unor penalități cu titlu cominatoriu este executorie în statul membru solicitat numai dacă suma ce urmează să fie plătită a fost stabilită în mod definitiv de instanțe din statul membru de origine.

Articolul 50

Reclamantul care, în statul membru de origine, a beneficiat în întregime sau doar parțial de asistență judiciară sau de scutire de taxe și cheltuieli de procedură este îndreptățit să beneficieze, în cadrul procedurii prevăzute în prezenta secțiune, de asistență judiciară cea mai favorabilă sau de scutirea de taxe și cheltuieli de procedură cea mai amplă prevăzută de legislația statului membru solicitat.

Articolul 51

Nici o cauciune sau garanție, indiferent de denumirea acestora, nu pot fi impuse unei părți care solicită într-un stat membru

executarea unei hotărâri pronunțate în alt stat membru pe motiv că este cetățean străin sau că nu își are domiciliul sau reședința în statul în care se solicită executarea.

Articolul 52

În cadrul acțiunii introduse pentru încuviințarea executării hotărârii, nu poate fi perceput în statul membru solicitat nici un impozit, drept sau taxă calculat proporțional cu valoarea litigiului.

Secțiunea 3

Dispoziții comune

Articolul 53

(1) Partea care invocă recunoașterea unei hotărâri sau solicită încuviințarea executării unei hotărâri trebuie să prezinte o copie a hotărârii care să întrunească condițiile necesare în vederea stabilirii autenticității acesteia.

(2) Partea care solicită încuviințarea executării unei hotărâri trebuie să prezinte, de asemenea, certificatul prevăzut la articolul 54, fără a se aduce atingere articolului 55.

Articolul 54

Instanța sau autoritatea competentă din statul membru în care s-a pronunțat hotărârea eliberează, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, un certificat conform modelului din anexa V la prezentul regulament.

Articolul 55

(1) În cazul neprezentării certificatului prevăzut la articolul 54, instanța sau autoritatea competentă poate să fixeze un termen pentru prezentarea acestuia sau să accepte un document echivalent sau, în cazul în care consideră că dispune de suficiente informații, să se dispenseze de prezentarea acestui document.

(2) La cererea instanței sau a autorității competente, se prezintă traducerea documentelor. Traducerea este certificată de o persoană autorizată în acest sens într-unul dintre statele membre.

Articolul 56

Nu se solicită nici o legalizare sau altă formalitate echivalentă în cazul documentelor prevăzute la articolul 53 sau la articolul 55 alineatul (2) sau în cazul documentului de numire a unui mandatar *ad litem*.

CAPITOLUL IV

ACTE AUTENTICE ȘI TRANZACȚII JUDICIARE

Articolul 57

(1) Actele autentice înregistrate și care sunt executorii într-un stat membru sunt, la cerere, declarate executorii într-un alt stat membru, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 38 și următoarele. Instanța la care se introduce o acțiune în temeiul articolului 43 sau 44 respinge cererea de încuviințare a executării sau revocă hotărârea de încuviințare a executării numai dacă executarea actului autentic este vădit contrară ordinii publice din statul membru solicitat.

(2) De asemenea, sunt considerate acte autentice în sensul alineatului (1) convențiile care au ca obiect obligațiile de întreținere încheiate în fața unor autorități administrative sau autentificate de către acestea.

(3) Actul prezentat trebuie să îndeplinească condițiile necesare pentru autentificare în statul membru de origine.

(4) Dispozițiile capitolului III secțiunea 3 se aplică în mod corespunzător. Autoritatea competentă a unui stat membru în care a fost întocmit sau înregistrat un act autentic eliberează, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, un certificat conform modelului din anexa VI la prezentul regulament.

Articolul 58

Tranzacțiile judiciare care au fost aprobate de o instanță în cursul unui proces și care sunt executorii în statul membru în care au fost încheiate sunt executorii în statul membru solicitat în aceleași condiții ca și actele autentice. Instanța sau autoritatea competentă dintr-un stat membru în care a fost aprobată o tranzacție judiciară eliberează, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, un certificat conform modelului din anexa V la prezentul regulament.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 59

(1) Pentru a determina dacă o parte are domiciliul pe teritoriul statului membru ale cărui instanțe sunt sesizate, acestea aplică legislația internă.

(2) În cazul în care o parte nu are domiciliul pe teritoriul statului membru ale cărui instanțe sunt sesizate, instanța, pentru a determina dacă partea are domiciliul pe teritoriul unui alt stat membru, aplică legea statului membru în cauză.

Articolul 60

(1) În sensul prezentului regulament, o societate sau altă persoană juridică are domiciliul în locul unde aceasta are:

- (a) sediul statutar sau
- (b) administrația centrală sau
- (c) centrul de afaceri.

(2) În cazul Regatului Unit și al Irlandei, prin „sediul statutar” se înțelege *registered office* (sediul social) sau, în lipsa acestuia, *place of incorporation* (locul de înregistrare) sau, în lipsa acestuia, locul conform legii prin care a avut loc *formation* (constituirea).

(3) Pentru a determina dacă un *trust* are domiciliul pe teritoriul statului membru în care au fost sesizate instanțele, instanța aplică normele sale de drept internațional privat.

Articolul 61

Fără a se aduce atingere dispozițiilor mai favorabile din legislațiile interne, persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru care sunt urmărite în fața instanțelor penale dintr-un alt stat membru ai cărui cetățeni nu sunt, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, pot fi judecate și în lipsă, cu condiția să fie reprezentate. Cu toate acestea, instanța sesizată poate dispune înfățișarea în persoană; în caz de neprezentare, hotărârea pronunțată în acțiunea civilă fără ca persoana în cauză să fi avut posibilitatea de a-și pregăti apărarea poate să nu fie recunoscută sau executată în celelalte state membre.

Articolul 62

În Suedia, în cadrul procedurilor simplificate privind ordinele de plată (*betalningsföreläggande*) și asistența (*handräkning*), termenul „instanță” include serviciul suedez de executare silită (*kronofogdemyndighet*).

Articolul 63

(1) O persoană domiciliată pe teritoriul Marelui Ducat al Luxemburgului care este acționată în justiție înaintea unei instanțe a unui alt stat membru în temeiul articolului 5 alineatul (1), poate solicita declinarea competenței acestei instanțe dacă locul final de livrare a mărfurilor sau de prestare a serviciilor se situează în Luxemburg.

(2) În cazul în care, în temeiul alineatului (1), locul final de livrare a mărfurilor sau de prestare a serviciilor se situează în Luxemburg, orice convenție atributivă de competență, pentru a fi valabilă, trebuie să fie acceptată în scris sau verbal cu confirmare scrisă în sensul articolului 23 alineatul (1) litera (a).

(3) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul contractelor de prestări de servicii financiare.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică pe o perioadă de șase ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.

Articolul 64

(1) În litigiile privind remunerația sau alte condiții de serviciu între căpitanul și un membru al echipajului unei nave maritime înmatriculate în Grecia sau Portugalia, instanța dintr-un stat membru stabilește dacă funcționarul consular sau diplomatic responsabil de navă a fost informat despre existența litigiului. Instanța poate acționa imediat după informarea funcționarului în cauză.

(2) Dispozițiile prezentului articol se aplică pe o perioadă de șase ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.

Articolul 65

(1) Competența judiciară prevăzută la articolul 6 alineatul (2) și la articolul 11 pentru cererea de chemare în garanție sau cererea de intervenție nu poate fi invocată în Germania sau în Austria. Orice persoană domiciliată pe teritoriul unui alt stat membru poate fi acționată în justiție înaintea instanțelor:

- (a) din Germania, în temeiul articolului 68 și al articolelor 72-74 din Codul de Procedură Civilă (*Zivilprozessordnung*) privind *litis denuntiatio*,
- (b) din Austria, în temeiul articolului 21 din Codul de Procedură Civilă (*Zivilprozessordnung*) privind *litis denuntiatio*.

(2) Hotărârile pronunțate în alte state membre în temeiul articolului 6 alineatul (2) sau al articolului 11 sunt recunoscute și executate în Germania și Austria în conformitate cu capitolul III. De asemenea, în temeiul alineatului (1), sunt recunoscute în celelalte state membre efectele față de terți ale hotărârilor pronunțate în aceste două state.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII TRANZITORII

Articolul 66

(1) Dispozițiile prezentului regulament se aplică numai acțiunilor judiciare intentate și actelor autentice întocmite după intrarea în vigoare a acestuia.

(2) Cu toate acestea, hotărârile pronunțate după data intrării în vigoare sunt totuși recunoscute și executate în conformitate cu dispozițiile capitolului III, dacă acțiunea introdusă în statul membru de origine a fost intentată înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament:

- (a) în cazul în care acțiunea introdusă în statul membru de origine a fost intentată după intrarea în vigoare a Convenției de la Bruxelles sau a celei de la Lugano atât în statul membru de origine, cât și în statul solicitat;
- (b) în toate celelalte situații, în cazul în care normele de competență aplicate sunt conforme cu cele prevăzute fie în capitolul II, fie într-o convenție încheiată între statul membru de origine și statul membru solicitat, convenție care era în vigoare la data la care a fost intentată acțiunea.

CAPITOLUL VII

RELAȚIILE CU ALTE INSTRUMENTE

Articolul 67

Prezentul regulament nu aduce atingere aplicării dispozițiilor care reglementează competența, precum și recunoașterea și executarea hotărârilor în materii speciale, dispoziții cuprinse în actele comunitare sau în legislațiile interne armonizate prin punerea în aplicare a acestor acte.

Articolul 68

(1) Prezentul regulament înlocuiește, în relațiile între statele membre, Convenția de la Bruxelles, cu excepția cazului teritoriilor statelor membre care intră în domeniul de aplicare teritorială a acestei convenții și care sunt excluse de la aplicarea prezentului regulament în conformitate cu articolul 299 din tratat.

(2) În măsura în care prezentul regulament înlocuiește dispozițiile Convenției de la Bruxelles în relațiile între statele membre, orice trimitere la această convenție se înțelege ca trimitere la prezentul regulament.

Articolul 69

Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 66 alineatul (2) și articolului 70, prezentul regulament înlocuiește, în relațiile între statele membre, următoarele convenții și următorul tratat încheiate între două sau mai multe dintre acestea:

— Convenția între Belgia și Franța privind competența judiciară, valabilitatea și executarea hotărârilor judecătorești, sentințelor arbitrale și actelor autentice, semnată la Paris la 8 iulie 1899;

- Convenția între Belgia și Țările de Jos privind competența teritorială, falimentul, precum și valabilitatea și executarea hotărârilor judecătorești, sentințelor arbitrale și actelor autentice, semnată la Bruxelles la 28 martie 1925;
- Convenția între Franța și Italia privind executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Roma la 3 iunie 1930;
- Convenția între Regatul Unit și Franța privind executarea reciprocă a hotărârilor în materie civilă și comercială, însoțită de un protocol, semnată la Paris la 18 ianuarie 1934;
- Convenția între Regatul Unit și Belgia privind executarea reciprocă a hotărârilor în materie civilă și comercială, însoțită de un protocol, semnată la Bruxelles la 2 mai 1934;
- Convenția între Germania și Italia privind recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Roma la 9 martie 1936;
- Convenția între Belgia și Austria privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor și actelor autentice referitoare la obligațiile de întreținere, semnată la Viena la 25 octombrie 1957;
- Convenția între Germania și Belgia privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor judecătorești, sentințelor arbitrale și actelor autentice în materie civilă și comercială, semnată la Bonn la 30 iunie 1958;
- Convenția între Țările de Jos și Italia privind recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Roma la 17 aprilie 1959;
- Convenția între Germania și Austria privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor judecătorești, tranzacțiilor judiciare și actelor autentice în materie civilă și comercială, semnată la Viena la 6 iunie 1959;
- Convenția între Belgia și Austria privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor judecătorești, sentințelor arbitrale și actelor autentice în materie civilă și comercială, semnată la Viena la 16 iunie 1959;
- Convenția între Regatul Unit și Republica Federală Germania privind recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Bonn la 14 iulie 1960;
- Convenția între Regatul Unit și Austria privind recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Viena la 14 iulie 1961, precum și protocolul de modificare a acesteia semnat la Londra la 6 martie 1970;
- Convenția între Grecia și Germania privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor, tranzacțiilor judiciare și actelor autentice în materie civilă și comercială, semnată la Atena la 4 noiembrie 1961;
- Convenția între Belgia și Italia privind recunoașterea și executarea hotărârilor și altor titluri executorii în materie civilă și comercială, semnată la Roma la 6 aprilie 1962;
- Convenția între Țările de Jos și Germania privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor și altor titluri executorii în materie civilă și comercială, semnată la Haga la 30 august 1962;
- Convenția între Țările de Jos și Austria privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor și actelor autentice în materie civilă și comercială, semnată la Haga la 6 februarie 1963;
- Convenția între Regatul Unit și Republica Italiană privind recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Roma la 7 februarie 1964, însoțită de un protocol semnat la Roma la 14 iulie 1970;
- Convenția între Franța și Austria privind recunoașterea și executarea hotărârilor și actelor autentice în materie civilă și comercială, semnată la Viena la 15 iulie 1966;
- Convenția între Regatul Unit și Țările de Jos privind recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor în materie civilă, semnată la Haga la 17 noiembrie 1967;
- Convenția între Spania și Franța privind recunoașterea și executarea hotărârilor și a sentințelor arbitrale în materie civilă și comercială, semnată la Paris la 28 mai 1969;
- Convenția între Luxemburg și Austria privind recunoașterea și executarea hotărârilor și actelor autentice în materie civilă și comercială, semnată la Luxemburg la 29 iulie 1971;
- Convenția între Italia și Austria privind recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, a tranzacțiilor judiciare și actelor notariale, semnată la Roma la 16 noiembrie 1971;
- Convenția între Spania și Italia privind asistența judiciară și recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Madrid la 22 mai 1973;
- Convenția între Finlanda, Islanda, Norvegia, Suedia și Danemarca privind recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă, semnată la Copenhaga la 11 octombrie 1977;
- Convenția între Austria și Suedia privind recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă, semnată la Stockholm la 16 septembrie 1982;
- Convenția între Spania și Republica Federală Germania privind recunoașterea și executarea hotărârilor, tranzacțiilor judiciare și actelor autentice executorii în materie civilă și comercială, semnată la 14 noiembrie 1983;
- Convenția între Austria și Spania privind recunoașterea și executarea hotărârilor, tranzacțiilor judiciare și actelor autentice executorii în materie civilă și comercială, semnată la Viena la 17 februarie 1984;
- Convenția între Finlanda și Austria privind recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă, semnată la Viena la 17 noiembrie 1986 și

— Tratatul între Belgia, Țările de Jos și Luxemburg privind competența, falimentul, valabilitatea și executarea hotărârilor judecătorești, sentințelor arbitrale și actelor autentice, semnată la Bruxelles la 24 noiembrie 1961, în măsura în care este în vigoare.

Articolul 70

(1) Tratatul și convențiile menționate la articolul 69 continuă să producă efecte în domeniile în care prezentul regulament nu se aplică.

(2) Acestea continuă să producă efecte în cazul hotărârilor pronunțate și al actelor autentice întocmite înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament.

Articolul 71

(1) Prezentul regulament nu aduce atingere convențiilor la care statele membre sunt parte și care reglementează competența, recunoașterea sau executarea hotărârilor în anumite chestiuni speciale.

(2) Pentru o interpretare unitară, alineatul (1) se aplică în modul următor:

- (a) prezentul regulament nu împiedică o instanță dintr-un stat membru care este parte la o convenție privind o materie specială să-și întemeieze competența pe convenția în cauză, chiar și atunci când pârâtul are domiciliul într-un alt stat membru care nu este parte la convenția respectivă. Instanța sesizată aplică, în orice caz, articolul 26 din prezentul regulament;
- (b) hotărârile pronunțate într-un stat membru de către o instanță care își întemeiază competența pe o convenție referitoare la o anumită materie sunt recunoscute și executate în celelalte state membre în conformitate cu prezentul regulament.

În cazul în care o convenție referitoare la o anumită materie, la care sunt părți atât statul membru de origine, cât și statul membru solicitat, stipulează condiții de recunoaștere sau executare a hotărârilor, se aplică aceste condiții. În orice caz, pot fi aplicate dispozițiile din prezentul regulament privind procedura de recunoaștere și executare a hotărârilor.

Articolul 72

Prezentul regulament nu aduce atingere acordurilor prin care statele membre s-au angajat, înainte de intrarea în vigoare a

prezentului regulament, în conformitate cu articolul 59 din Convenția de la Bruxelles, să nu recunoască o hotărâre pronunțată, în special în alt stat contractant parte la convenția respectivă, împotriva pârâtului care are domiciliul sau reședința obișnuită într-o țară terță dacă, în cazurile prevăzute la articolul 4 din convenție, hotărârea nu s-a putut întemeia decât pe competența menționată la articolul 3 al doilea paragraf din convenția respectivă.

CAPITOLUL VIII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 73

În termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social un raport privind aplicarea prezentului regulament. Raportul este însoțit, dacă este cazul, de propuneri de adaptare a prezentului regulament.

Articolul 74

(1) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele prin care modifică listele ce figurează în anexele I - IV. Comisia adaptează anexele în consecință.

(2) Actualizarea sau adaptarea tehnică a formularelor, ale căror modele figurează în anexele V și VI, se adoptă în conformitate cu procedura consultativă menționată la articolul 75 alineatul (2).

Articolul 75

(1) Comisia este asistată de un comitet.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul paragraf, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE.

(3) Comitetul își adoptă regulamentul de procedură.

Articolul 76

Prezentul regulament intră în vigoare la 1 martie 2002.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.

Adoptat la Bruxelles, 22 decembrie 2000.

Pentru Consiliu

Președintele

C. PIERRET

ANEXA I

Norme interne de competență prevăzute la articolul 3 alineatul (2) și la articolul 4 alineatul (2)

Normele interne de competență prevăzute la articolul 3 alineatul (2) și la articolul 4 alineatul (2) sunt următoarele:

- în Belgia: articolul 15 din Codul Civil (*Code civil/Burgerlijk Wetboek*) și articolul 638 din Codul Judiciar (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*);
- în Germania: articolul 23 din Codul de Procedură Civilă (*Zivilprozessordnung*);
- în Grecia, articolul 40 din Codul de Procedură Civilă (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*);
- în Franța: articolele 14 și 15 din Codul Civil (*Code civil*);
- în Irlanda: dispozițiile privind competența întemeiată pe un act de sesizare a instanței notificat sau comunicat pârâtului care se găsește temporar în Irlanda;
- în Italia: articolele 3 și 4 din Legea 218 din 31 mai 1995;
- în Luxemburg: articolele 14 și 15 din Codul Civil (*Code civil*);
- în Țările de Jos: articolul 126 alineatul (3) și articolul 127 din Codul de Procedură Civilă (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*);
- în Austria: articolul 99 din Legea privind competența judiciară (*Jurisdiktionsnorm*);
- în Portugalia: articolele 65 și 65A din Codul de Procedură Civilă (*Código de Processo Civil*) și articolul 11 din Codul de Procedură a Muncii (*Código de Processo de Trabalho*);
- în Finlanda: capitolul 10 articolul 1 primul paragraf a doua, a treia și a patra teză din Codul de Procedură Judiciară (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*);
- în Suedia: capitolul 10 articolul 3 primul paragraf prima teză din Codul de Procedură Judiciară (*rättegångsbalken*);
- în Regatul Unit: norme care permit stabilirea competenței în temeiul:
 - (a) actului de sesizare a instanței notificat sau comunicat pârâtului care se găsește temporar în Regatul Unit sau
 - (b) existenței, în Regatul Unit, a bunurilor aparținând pârâtului sau
 - (c) punerii sechestrului, de către reclamant, asupra bunurilor situate în Regatul Unit.

ANEXA II

Instanțele sau autoritățile competente la care poate fi depusă cererea prevăzută la articolul 39 sunt următoarele:

- în Belgia, „*tribunal de première instance*” sau „*rechtbank van eerste aanleg*” sau „*erstinstanzliches Gericht*”;
 - în Germania, președintele unei camere a „*Landgericht*”;
 - în Grecia, „*Μονομελές Πρωτοδικείο*”;
 - în Spania, „*Juzgado de Primera Instancia*”;
 - în Franța, președintele „*tribunal de grande instance*”;
 - în Irlanda, *High Court*;
 - în Italia, „*Corte d'appello*”;
 - în Luxemburg, președintele „*tribunal d'arrondissement*”;
 - în Țările de Jos, președintele „*arrondissementsrechtbank*”;
 - în Austria, „*Bezirksgericht*”;
 - în Portugalia, „*Tribunal de Comarca*”;
 - în Finlanda, „*käräjäoikeus/tingsrätt*”;
 - în Suedia, „*Svea hovrätt*”;
 - în Regatul Unit:
 - (a) în Anglia și Țara Galilor, *High Court of Justice* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Magistrate's Court* sesizată de *Secretary of State*;
 - (b) în Scoția, *Court of Session* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Sheriff Court* sesizată de *Secretary of State*;
 - (c) în Irlanda de Nord, *High Court of Justice* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Magistrate's Court* sesizată de *Secretary of State*;
 - (d) în Gibraltar, *Supreme Court of Gibraltar* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Magistrates' Court* sesizată de *Attorney General of Gibraltar*.
-

ANEXA III

Instanțele înaintea cărora pot fi introduse acțiunile prevăzute la articolul 43 alineatul (2) sunt următoarele:

— în Belgia:

(a) în cazul acțiunii introduse de pârât: *tribunal de première instance* sau *rechtbank van eerste aanleg* sau *erstinstanzliches Gericht*;

(b) în cazul acțiunii introduse de reclamant: *Cour d'appel* sau *hof van beroep*;

— în Republica Federală Germania, *Oberlandesgericht*;

— în Grecia, Εφετείο;

— în Spania, *Audiencia Provincial*;

— în Franța, *cour d'appel*;

— în Irlanda, *High Court*;

— în Italia, *corte d'appello*;

— în Luxemburg, *Cour supérieure de Justice*, numai în materie civilă;

— în Țările de Jos:

(a) pentru pârât: *arrondissementsrechtbank*;

(b) pentru reclamant: *gerechtshof*;

— în Austria, *Bezirksgericht*;

— în Portugalia, *Tribunal de Relação*;

— în Finlanda, *hovioikeus/hovrätt*;

— în Suedia, *Svea hovrätt*;

— în Regatul Unit:

(a) în Anglia și Țara Galilor, *High Court of Justice* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Magistrate's Court*;

(b) în Scoția, *Court of Session* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Sheriff Court*;

(c) în Irlanda de Nord, *High Court of Justice* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Magistrate's Court*;

(d) în Gibraltar, *Supreme Court of Gibraltar* sau, în cazul unei hotărâri privind obligația de întreținere, *Magistrates' Court*.

ANEXA IV

Acțiunile care pot fi introduse în conformitate cu articolul 44 sunt următoarele:

- în Belgia, Grecia, Spania, Franța, Italia, Luxemburg și Țările de Jos, recurs în anulare;
 - în Germania, *Rechtsbeschwerde*;
 - în Irlanda, acțiune pe motive de drept la *Supreme Court*;
 - în Austria, *Revisionsrekurs*;
 - în Portugalia, acțiune pe motive de drept;
 - în Finlanda, acțiune la *korkein oikeus/högsta domstolen*;
 - în Suedia, acțiune la *Högsta domstolen*;
 - în Regatul Unit, o singură acțiune pe motive de drept.
-

ANEXA V

Certificatul menționat la articolele 54 și 58 din Regulamentul privind hotărârile și tranzacțiile judiciare

(română, rumano, Romanian, roumain, ...)

1. Statul membru de origine
2. Instanța sau autoritatea competentă care eliberează certificatul
 - 2.1. Denumire
 - 2.2. Adresă
 - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Instanța care a pronunțat hotărârea/a aprobat tranzacția judiciară (*)
 - 3.1. Tipul instanței
 - 3.2. Localitatea instanței
4. Hotărâre/tranzacție judiciară (*)
 - 4.1. Data
 - 4.2. Numărul de referință
 - 4.3. Părțile în cauză (*)
 - 4.3.1. Numele reclamantului (reclamanților)
 - 4.3.2. Numele pârâtului (pârâților)
 - 4.3.3. Numele celeilalte (celorlalte) părți, dacă este cazul
 - 4.4. Data notificării sau comunicării actului de sesizare a instanței în cazul în care hotărârea a fost pronunțată în lipsă:
 - 4.5. Textul hotărârii/tranzacției judiciare (*) anexat la prezentul certificat
5. Numele părților care au beneficiat de asistență judiciară

Hotărârea/tranzacția judiciară (*) este executorie în statul membru de origine (articolele 38 și 58 din prezentul regulament) împotriva:

Numele:

Întocmit la, data

Semnătura și/sau ștampila

(*) Se elimină după caz.

ANEXA VI

Certificatul menționat la articolul 57 alineatul (4) din Regulamentul privind actele autentice

(română, rumano, Romanian, roumain, ...)

1. Statul membru de origine
2. Autoritatea competentă care eliberează certificatul
 - 2.1. Denumire
 - 2.2. Adresă
 - 2.3. Tel./fax:/e-mail
3. Autoritatea care a atribuit actului autenticitate
 - 3.1. Autoritatea care a participat la întocmirea actului autentic (dacă este cazul)
 - 3.1.1. Numele și desemnarea autorității
 - 3.1.2. Localitatea autorității
 - 3.2. Autoritatea care a înregistrat actul autentic (dacă este cazul)
 - 3.2.1. Tipul autorității
 - 3.2.2. Localitatea autorității
4. Actul autentic
 - 4.1. Descrierea actului
 - 4.2. Data
 - 4.2.1. la care actul a fost întocmit
 - 4.2.2. dacă este diferită: la care actul a fost înregistrat
 - 4.3. Numărul de referință
 - 4.4. Părțile în cauză
 - 4.4.1. Numele creditorului
 - 4.4.2. Numele debitorului
5. Textul hotărârii executorii în anexă la prezentul certificat

Actul autentic este executoriu împotriva debitorului în statul membru de origine [articolul 57 alineatul (1) din regulament]

Întocmit la, data

Semnătura și/sau ștampila
